

Сумський національний аграрний університет

Факультет агротехнологій та природокористування

ЕКСПЛІКАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«РОДЕНТОЛОГІЯ»

1. Профіль дисципліни

Кафедра захисту рослин ім. А.К. Мішньова	Освітній ступінь – (короткий цикл) молодший бакалавр Галузь знань: 20 «Аграрні науки та продовольство» Спеціальність: 202 «Захист і карантин рослин» Освітньо-професійна програма «Захист і карантин рослин» початкового рівня Кількість кредитів – 5,0 Загальна кількість годин – 150 Рік підготовки здобувача - 2, семестр – 3. Компонент освітньої програми: вибіркова Цикл підготовки: професійний Мова викладання: українська Форма контролю: Залік

2. Інформація про викладачів

Викладач/Координатор освітнього компонента	Татарінова Валентина Іванівна
Профайл викладача -	https://agro.snau.edu.ua/kafedri/kafedra-zaxistu-roslin-im-docenta-mishnova-a-k/sklad-kafedri/tatarinova-valentina-ivaniivna/
Контактна інформація	кабінет 23 корпусу кафедри захисту рослин. Очно: кожного понеділка 14.00-15.00 ел. адреса: tatarinovasnau@gmail.com
Консультації:	онлайн через Zoom, Viber - щосереди 13.00-14.00;
Сторінка курсу в Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5806

3. Анотація до дисципліни

Родентологія – дисципліна, що вивчає зовнішньої та внутрішньої будови гризунів, біологічних та екологічних особливостей родини і виду, до яких вони належать, ролі представників родини і виду в природі та господарській діяльності людини, тощо.

Вивчення основ дисципліни дозволить майбутнім фахівцям отримати знання щодо забезпечення ефективного захисту сільськогосподарських рослин та продукції при вирощуванні та зберіганні від шкідливих гризунів в умовах України.

4. Мета та цілі дисципліни

Метою ОК «Родентологія» є: опанування студентом основ загально-біологічних знань про гризунів шляхом всебічного вивчення їх різних груп в світі основних загально-біологічних законів єдності форм та функцій, кореляції пристосованості організмів як цілісних систем до середовища існування. Формування у студентів діалектичного розуміння природи та ролі людини, як невід’ємної частини всього живого.

Завдання: Основними завданнями вивчення дисципліни “Родентологія” є всебічне вивчення шкідливих гризунів та методів боротьби з ними.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: Класифікацію гризунів. Характеристику видів гризунів. Біологію та екологію гризунів: Принципи

прогнозу чисельності гризунів. Географічне та станційне розповсюдження гризунів. Особливості живлення, будову нір, сезонну мінливість, ритм активності і розмноження кожного виду. Методи обстеження і обліку чисельності гризунів та розрахунок ефективності винищувальних заходів боротьби з ними. Характер шкоди та зону шкодочинності кожного виду. Методи обстеження і обліку чисельності гризунів та розрахунок ефективності винищувальних заходів боротьби з ними.

ДРН 1: На основі загально біологічної та спеціальної інформації з біології, екології тваринних організмів знати роль і місце захисту рослин в агропромисловому виробництві.

ДРН 2: Застосовувати загально-біологічні знання про тварин, сучасні методи спостереження за ними, їх опису, ідентифікації, класифікації, регулювання шкідливих тваринних організмів для підтримання стабільності та збереження природного різноманіття.

ДРН 3: З числа тваринних організмів вирізняти групи патогенних щодо рослин, та тварин-вселенців, використовуючи знання про їх біологію та механізми поширення планувати заходи щодо запобігання їх розповсюдження та знешкодження.

5. Організація навчання

5.1. Формат дисципліни

Дисципліна викладається очно для денної форми навчання, хоча за необхідності (карантинні обмеження, тощо) може викладатися дистанційно через систему Moodle та додатків ZOOM, Classroom, Google, Meet тощо. Можливим є поєднання очного та дистанційного форматів викладання дисципліни для збереження природного різноманіття.

5.2. Тематичний план початкової дисципліни

Модуль 1. Гризуни – шкідники с-г культур. Біологія. Морфологія. Екологія.
Тема 1. Клас ссавці - загальна характеристика.
Тема 2: Загальна характеристика, економічне та епідеміологічне значення гризунів.
Тема 3. Особливості анатомії гризунів .
Тема 4. Вступне заняття. Ознайомлення з дисципліною. Правила роботи з мікроскопом.
Тема 5. Вивчити гризунів, що шкодять польовим культурам: ховрахи.
Тема 6. Вивчити гризунів, що шкодять польовим культурам: сірі полівки та пеструшки.
Тема 7. Вивчити гризунів, що шкодять польовим культурам: водяні полівки, пісчанки, миші.
Тема 8. Виявлення та облік мишовидних шкідників:
Тема 9. Визначення заселеності площ гризунами.
Тема 10. Визначення чисельності полівок.
Модуль 2. Гризуни – шкідники с-г культур. Шкодочинність. Заходи боротьби.
Тема 11. Особливості морфології гризунів.
Тема 12. Фізіологія терморегуляції гризунів.
Тема 13. Класифікація гризунів.
Тема 14. Екологія гризунів.
Тема 15. Вивчити гризунів, що шкодять продовольчим запасам і тваринництву.
Тема 16. Вивчити гризунів, що шкодять плодовим насадженням.
Тема 17. Вивчити гризунів, що шкодять овочевим культурам.
Тема 18. Підсумкове заняття за темами 2 модуля.
Тема 19. Оцінка стану популяції полівок.
Тема 20. Оцінка стану популяції польової мишами.
Тема 21. Облік ефективності боротьби з крисам.

5.3. Методи викладання та форми навчання

Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	словесні (навчальна лекція, бесіда, розповідь, пояснення, навчальна дискусія); - наочні (демонстрація, ілюстрація, презентація); - практичні (вправа, дослід, практична робота); - за логікою викладу (індукція, дедукція); - за рівнем пізнавальної активності (пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемний виклад, частково-пошукові, дослідницькі); - інтерактивних методів навчання (інтерактивні ехнології колективно-групового та оперативного навчання: загальне коло, мікрофон, незавершені ідеї, мозковий штурм, casemетод, робота в малих групах, діалог, синтез думок, спільний проект, пошук інформації, коло ідей); - нетрадиційні методи навчання
Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Уважне читання конспектів і продумування проблемних питань лекцій, рішення завдань; - відвідування бібліотеки, робота з різноманітною літературою, ведення записів, конспектів; - обговорення навчального матеріалу з іншими студентами без участі викладача; - підготовка доповідей, повідомлень, реферату, презентацій; - виконання індивідуального завдання; використання ПК

5.4. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання дисципліни	Максимально студент може отримати 100 балів за пройдений курс	
Система оцінювання кожної активності здобувача вищої освіти	При оцінюванні за освітнім компонентом використовується безперервне оцінювання – це поєднання сумативного та формативного оцінювання. Безперервне оцінювання застосовується з метою встановлення зворотного зв'язку зі студентами та сумативного оцінювання з фіксуванням оцінок. Обов'язковою умовою є, щоб метод оцінювання дозволяв перевірити, досягнуті чи ні встановлені результати навчання. Для цього і використовуються декілька методів одночасно. Сумативне оцінювання – підбиває підсумки навчальної діяльності студента у певний момент часу, зазвичай у кінці модулів (модуль 1, модуль 2), атестація та/або заліку. Сумативне оцінювання можна описати, як оцінювання по закінченні курсу, яке дозволяє визначити рівень досягнень студента, що підсумовує певний етап навчання. Формативне оцінювання є джерелом інформації про успішність засвоєння результатів навчання як для викладачів, так і для самих здобувачів. Формативне оцінювання, як правило, проводиться в ході вивчення ОК. Результати виконання здобувачами оціночних завдань допомагають викладачу при прийнятті рішень щодо характеру подальшого навчання. Шкала оцінювання: національна та ECTS	
	Сума балів за всі види навчальної	Оцінка ECTS
	Оцінка за національною шкалою	

	діяльності		для іспиту
	90-100	A	5
	82-89	B	4
	75-81	C	4
	69-74	D	3
	60-68	E	3
	35-59	FX	не здано, з можливістю повторного складання
	1-34	F	не здано, з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Критерії оцінювання	Підсумковий контроль результатів навчання здійснюється на підставі проведення заліку за однією із форм (тестування, усного опитування, написання письмової роботи) за програмою навчальної дисципліни. Підсумкова оцінка з двох блоків дисципліни розраховується як сума балів, отриманих під час заліку та балів, отриманих під час поточного контролю. Підсумкові завдання дозволяють перевірити розуміння студентом програмного матеріалу. Тестові питання теоретичного та практичного спрямування передбачають вирішення практичних професійних завдань дозволяють діагностувати рівень підготовки студента та рівень його компетентностей з навчальної дисципліни. Результати складання заліку фіксується у залікову відомість, заліковій книжці, індивідуальному плані студента.		

6. Пререквізити

Попередні вимоги до опанування або вибору початкової дисципліни: без обмежень.

7. Література необхідна для вивчення навчальної дисципліни

Основні джерела

Основні джерела

1. Бондарева Л.М. Родентологія / Л.М. Бондарева, І.П. Леженіна, С.В. Лапа, Ю.В. Васильєва. – К.: Агроосвіта, 2015. – 292 с.
2. І.П. Леженіна, Ю.В. Васильєва, Г.І. Шаруда. Практикум з родентології. Х.: ХНАУ, 2013. — 101 с.
3. М.Г. Шкаруба, Я.М. Гадзало, С.М. Шкаруба Сільськогосподарська родентологія. - вид. “Урожай ”, 2008.-257 с.

Електронні джерела

1. Електронна енциклопедія сільського господарства. Режим доступу: <http://www2.agroscience.com.ua>
2. Бібліотечно-інформаційний ресурс СНАУ (книжковий фонд, періодика, фонди на електронних носіях, тощо). Режим доступу: <https://library.snau.edu.ua/>.
3. Інституційний репозиторій СНАУ (наукові статті, автореферати дисертацій та дисертації, навчальні матеріали, студентські роботи, матеріали конференцій, навчальні об'єкти, наукові звіти, тощо). Режим доступу: <http://repo.snau.edu.ua/>.
4. Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/> (Київ, проспект Голосіївський, 3, +380 (44) 525-81-04) та інших бібліотек.
5. General Zoology. <https://cnx.org/contents/PjzR6N1A@1.155:rZudN6XP@2/Introduction>
6. Червона книга України – назва з екрану <http://redbookua.org/category/rodentia/>

7. Зникаючі й рідкісні види тварин: яких гризунів з Червоної книги знаходили на Хмельниччині Посилання на джерело: <https://vsim.ua/MarketInformation/znyayuchi-y-rydkisni-vidi-tvarin-yakih-grizuniv-z-chervonoyiknigi-zn-10676972.html>
8. ПОЛЬОВИЙ ВИЗНАЧНИК ДРІБНИХ ССАВЦІВ УКРАЇНИ
<http://museumkiev.org/public/teriologia/pts-full-pdf/pts5-keymmam.pdf>

Допоміжні джерела

1. Загороднюк І. В. Польовий визначник дрібних ссавців України / І. В. Загороднюк // Пр. теріолог. школи. — Вип. 5. — К., 2002. — 60 с.
2. Межжерін С. В. Ссавці України (довідник-визначник) / С. В. Межжерін, О. І. Лашкова. — К.: Наук. думка, 2013. — 357 с.
4. Червона книга України. Тваринний світ / [за ред. І. А. Акімова]. — К.: Глобалконсалтинг, 2009. — 600 с.

Програмне забезпечення

1. Excel.
2. Текстовий редактор Word.
3. Microsoft Office Power Point.
4. Електронна база даних з програмою «Agrobases». Веб-версія: <https://agrobasesapp.com/>
5. Програма Greenval. Веб-версія: <https://greenval.org/about>
6. Серія спеціалізованого програмного забезпечення для АПК України щорічник енциклопедія пестицидів і агрохімікатів. Версія 9.0.6.4 desktop. Режим доступу: [HTTP://WWW.OLDIS.NET.UA](http://WWW.OLDIS.NET.UA)
7. Програмне забезпечення типу Web 2.0: Google Cloud & Docs – для надання методичних матеріалів, комунікації зі студентами, виконання індивідуального завдання та розміщення завдань.
8. Програмне забезпечення системи дистанційного навчання Moodle 3.11 – для організації дистанційного навчання студентів (доступ до навчально-методичних матеріалів, комунікації з викладачем, здійснення різних видів оцінювання).
9. Програмне забезпечення Zoom Video Communications, Inc. v. 5.6.1 – для організації навчання через відео-зв'язок (за необхідності).